

YTTRANDE

2017-06-28

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU2017:22 Utredningen cirkulär ekonomi

Sammanfattning

Många av medlemmarna i Hantverkarnas Riksorganisation är redan i dag i allra högsta grad delaktiga i en cirkulär ekonomi. Det handlar exempelvis om skomakare som lagar skor för att förlänga deras livslängd, sadelmakare som stoppar om begagnade sadlar för att nya hästar ska kunna ha dem eller knivmakare som använder andra hantverkares utslitna raspar som ämnen för att tillverka nya knivar istället för att använda helt nytt stål. Vi välkomnar många av förslagen i utredningen, men ser också att mer kan göras på vissa områden och att utredaren bör fundera på ytterligare lösningar på andra områden. I vårt remissvar har vi främst koncentrerat oss på avsnitt 15 Inför skattereduktion för hyr-, begagnat- och reparationstjänster.

12.1 Övergripande hinder

Hantverkarnas Riksorganisation identifierar några ytterligare hinder för övergång till cirkulär ekonomi. För att öka reparation av varor krävs fler hantverkare. Tillflödet av nya hantverkare är idag för lågt och kommer inte att möta den ökade efterfrågan som övergången till den cirkulära ekonomin kommer att innebära.

En anledning är att för få unga väljer hantverksutbildningar, något som till stor del beror på föräldrarnas attityd, att det inte skulle vara tillräckligt fint/lukrativt att vara hantverkare.

Det finns också många med hantverkarskunkaper bland de nyanlända. Systemen för validering av deras kunskaper och en fungerande organisation för att addera de kunskaper de saknar behöver skapas.

15.3.4 Tjänster som konsumenten föreslås få skattereduktion för

Förslag: Se över momssatserna för hantverksföretagare och inför en enhetlig moms – verka för att EU ser över sitt mervärdesskattedirektiv.

Något våra medlemmar upplever som krångligt sedan de nya momssatserna på vissa mindre reparationer infördes i början av året är att det är olika momssatser på olika typer av arbete, något

som drabbar exempelvis skräddare och sadelmakare. Om en skräddare/tvätter lagar en skjorta blir momssatsen 12 procent. Tvättar samma företag densamma blir momsen 25 procent. Om en sadelmakare lagar en sadel som är i konstläder eller "equisuede" (en sorts konstläder) blir momssatsen 12 procent. Om samma sadelmakare lagar ett träns som är tillverkat av BioThane blir momsen 25 procent. Olika momssatser att redovisa medför ökad administration och därmed ökade kostnader för hantverksföretagare, kostnader som spiller direkt ner på konsumenterna.

Förslag: Förenkla för hantverksföretagare att ta sig till och parkera vid den plats där en vara som ska repareras ska hämtas/lämnas. Att exempelvis chockhöja priserna för nytoparkeringstillstånd som Stockholms stad gjorde 2016 gör det svårare och dyrare för hantverksföretagare att verka och gynnar inte en övergång till cirkulär ekonomi.

15.3.6 Av vem och var får arbetet utföras?

Hantverkarnas Riksorganisation ställer sig positiva till att utöka ROT-/RUT-avdragen till att inte bara gälla reparationer i hemmet, utan reparationer över lag för att förlänga livslängden på olika produkter.

Förslag: När ROT-avdraget sänktes i början av 2016 började många av våra medlemmar få förfrågningar om att utföra sina tjänster mot svart betalning, något som hade varit i stort sett obefintligt sedan ROT-avdraget infördes och började nyttjas i större omfattning. För att minska risken för svartjobb föreslår vi att ROT-avdraget återställs till tidigare nivåer (innan 2016 års sänkning).

15.4 Samspel med andra åtgärder och förändringar

Förslag: Hantverkarnas Riksorganisation förfogar över valideringsplaner för 60 olika hantverksyrken som vi gärna ställer till den statliga valideringsdelegationens förfogande om det kan hjälpa till att få fler nyanlända hantverkare att komma i arbete. Dessa valideringsplaner är framtagna i samarbete med de olika branschorganisationerna och innehåller kriterier för olika arbetsmoment i respektive yrke och visar efter en genomförd validering hur mycket och vilken kunskap som behöver fyllas på.

För Hantverkarnas Riksorganisation

Johan T Sterndal
VD